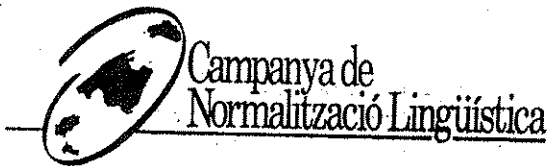

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

III

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

XVII

La fàcil castellanització dels nins

El pare d'un nin de dos anys i mig ens exposa un fet que el preocupa: la família i els veïnats han parlat sempre en mallorquí al seu fill, i a l'hora de dur-lo a una guarderia en triaren una que funciona en català. I un bon dia, en anar-lo a recollir de la guarderia,

el trobà xerrant —o xamporrant— en castellà amb un company. Sorprès, en demanà una explicació a la mestra, i ella li digué que l'altre nin era castellanoparlant. "Però si ve a aquesta guarderia, deu entendre el mallorquí", digué ell, i la resposta va ser: "Sí, però els nins li parlen en castellà". Ell demana si és que els nins de Mallorca "ja neixen programats per xerrar en castellà", o si hi ha una altra explicació d'aquest fet, que considera alarmant.

La hipòtesi de la "programació" no és del tot descartable. Els nins neixen amb una gran disposició a adaptar-se al món que els rep, i podem comparar la seva facilitat a adaptar-se al castellà que els seus besavis no aprenien sinó amb gran esforç, amb la que tenen per aprendre a manejar els ordinadors, que a mi sovint em fan ballar de capoll... però, bromes a part, crec que la causa de la castellanització dels nostres infants s'ha de cercar en el clima lingüístic que els envolta, i en l'exemple de la gent gran.

Els nins petits tenen una extraordinària receptivitat per a les llengües, i es llancen fàcilment a parlar-ne una de nova sense cap por de fer el ridícul, si l'ambient hi és favorable (el cas —que vaig tenir a la família— d'uns nins de pares mallorquins residents a Alemanya en contacte amb molts d'emigrants espanyols i que abans dels cinc anys parlen les tres llengües del seu entorn, no és extraordinari). Però tenen també una gran intuïció per captar les actituds dels grans i imitar-les.

Segurament aquest nin, a qui sempre parlen en mallorquí, ha tengut ocasió de veure els seus pares i veïnats canviar de llengua davant un castellanoparlant (és inevitable, i molta gent ho fa sense ni tan sols ser-ne conscient). I probablement la mestra de la guarderia —i no només els nins— parla en castellà al nin castellanoparlant. El nostre menut la imita, i li agrada expressar-se, com els grans, en la llengua del seu amigueta. Però el seu pare no té motiu d'alarma: el fet d'aprendre espontàniament el castellà tan aviat no perjudicarà per res la seva formació en la nostra llengua, si continua rebent l'ensenyament en català amb normalitat.

El que sí que en surt perjudicat és l'amigueta castellanoparlant, que, per culpa dels hàbits lingüístics aberrants dels mallorquins, no

pot aprofitar la seva aptitud a aprendre i practicar una llengua nova, ni tan sols en una guarderia que funciona en català. Ningú espera d'ell que xerri la llengua de Mallorca, i ell ho intueix; per això no es llança espontàniament a xerrar en mallorquí amb els companys. Si més endavant ho intenta, és possible que se'n riguin, o que li diguin amablement que **ya le entienden en castellano**. És així com s'ha creat el "clima mental" que considera els castellanoparlants, salvant excepcions, incapaços de parlar en català, i els mallorquins "naturalment bilingües", i per tant "obligats" a relacionar-se en castellà amb els immigrants.

Ho he exposat d'una manera molt simplista, i segurament es poden adduir mil exemples d'actuacions infantils diverses: nins que **no volen** xerrar castellà o català, nins que no **s'atreveixen**, o que s'hi esforcen sense èxit, etc. En la majoria dels casos, aquestes actituds responen a pressions o a prejudicis dels grans. En tot cas, em sembla mal orientada la preocupació de molta gent per la castellanització dels infants i dels joves. Com ja he dit moltes vegades, el problema —i la solució— no està en els joves, sinó en la gent gran.- A. M. (31-8).